

Universitätsbibliothek Wuppertal

Plutarchu Chairōneōs Ta Sōzomena Panta

Continens Vitas Parallelas Graecè & Latinè

Plutarchus

Francofurti, 1620

In Syllam annotationes

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1340)

442. b. Sub Ceramico multas cubare nocturnas] Locus est Athenis nomine Ceramicus, cuius multa etiam apud Latinos mentio Ceramus autem laterem, etiam tegulam seu regulam significat. Id innuebat Gylippi seruus, ab hero argentum esse subter tegulas abditum. Sed allusio in Graecis vocibus facilius quam Latinis intelligitur.

Ibid. d. Et drachma sex oboli] ἑξ ἑπτά δραχμαί, Comprehendo, nimirum. Citat hunc locum Eustath. in 3. Iliadis. Atque idem in primum librum eiusdem operis indicat, inter ἑβελόν, vetu, & ἑβόλον, obolum, esse differentiam à posterioribus seruatum: & in á Vlyll. ἑβόλον ἑξ ἑπτά βολῶν dictum tradit Consultista loca & d iudicari à diligentibus possunt: nobis satis est indicasse.

444. c. Non unum Vlysem scilicet esse callidum] οὐκ ἄρ' ὁ δούσει, &c. Apparet Iambicum esse versum ex aliqua tragedia, quem hic prouerbialiter citat, quasi diceret: Sensit Lylander, non se solum esse vascu, sed & aliis istas artes notas esse & visitatas. Ita Vlysses, qui callidissimus erat, eoque nomine seipsum predicare solebat, dolus est à Palamede deprehensus, infamiam simulantis ne iret ad bellum Troianum. nota est fabula, & ex antiquo poeta versus ea de re Cic. lib. 3. Off. recitat. Ac si ri potest ut hic versiculus sit de Palameda Eutipidis transcriptus.

Ibid. Quum in Thracia Aphygæorum oppidum circumfideret] Xyl. vertit, Obsidenti ipsi Aphygæ in Thracia. & annotat, In Graeco est, τῶν τῆς Αφύγων πόλιν. Estque sequutus id mendum, ut pleraque, Guarinus. & inquirendi labore supersedit. sequutus est etiam Amiotus. Est autem haud dubie legendum Αφύγων, quod ex Pausania & Stephano nostro deprehendi, tamen si apud vtrunque mendum est, itaque eadem operatium autorum locos castigabimus. Pausan. in Laconicis: A Mineræ (inquit) oclularis (de qua dixi in Lyurgo) progressus sano, ad Ammonis sacrarium venies. Videntur sane ab initio Lacedæmonii max me omnium Graecorum oraculo Ammonis, quod in Libya est, vsi: & Lyfandro Aphygin Pallenæ oppidum obsidenti, per quietem v. las est Ammon dicere, expedire ipsi & Spartæ, bellum contra Aphygæos desinere: & quæ sequuntur. Αφύγων πῶς Παλλήνη est in Graeco: sed articulus masculini generis fecit ut nomen viri, non oppidi, videretur. Αφύγων, &c, legendum est. Quod ex Strabonis Epitoma apparet. ea enim Pallenem peninulam esse, quatuorque in ea vrbes sitas, Aphygin, Mendam, Scionam, Sanem, docet. Stephanus autem, Aphyte (inquit) aut Aphytis, vrbs est Thracia ad Pellenem. est & ibi Apollinis oraculum. Non Apollinis, sed Ammonis (Αμμωνος pro Απύλωνος) lego: quum perspicue prioribus addat Pausanias: Aphygæos Ammonis colendi studio non cedete Ammonis Africanis.

445. b. Et primum Athenienses, ex Pylamouentes] A Phyla Guarinus & Amiotus, non recte, ex Xenophontis libro 2. Επιδρωμῶν, vb. hæc res à Thrasylbullo gesta describitur, apparet castellum fuisse inter Thebas & Athenas Πυλῶν, Pylam. Cæterum hic Guarinus ὀλιγαρχικῶν inepte factiosos, sicut & supra factionis suæ homines, non satis perspicue vertit.

Ibid. d. Quum Corinthii descuissent] Guatinus, Incumbentibus: vitiosam sequutus, ut solet, lectione, quæ & in Apophthegmatis Plu hoc ipso de dicto est, ἐφιστάτων προ ἀφειστών.

4. 6. a. Te validum pedibus] μὴ σέθεν ἀρήπιδος. σέθεν quidem genitiuus est, & ἀρήπιδος celerem pedibusque promptum significat. (Hom. Il. 1, Η δ' Απιδενάρητε καὶ ἀρήπιος---) ut videatur ad Spartam hoc debere referri: tamen si βλάπω cum genitiuo construi non meminerim me legisse. possunt tamen esse genitiui absolute positi, ita quidem legitur infra initio Agefilai, & apud Paus. lib. 3. Vtrobique enim idem oraculum refertur. Post pro μύχθι est in Agefilao νοδοσι. Et pro φεισόμερον τε & e habet (ut metri ratio requirit) φησόμερον Pausanias: idemque κυρσόμενον non κυλινδομένου scripsit.

447. b. Mulbridatem Persam] Xyl. vertit, Spithridatem. Et annotat: Μιθριδάτης Mithridatem. Sed Xenophon (qui hæc omnia lib. 3. narrat) non ita, sed Σπιθρίδατι vocat, etiam initio libro 4. & sic est etiam in vita Agefilai apud nostrum.

Ibid. d. Nec vero paucos vel contemnendos habuit sibi in hac fabula seruire paratos.] Xyl. vertit, Multis & non vulgaribus ei ad partes paratis. Annotatque, ὡς σαγωναίαι. quo vocabulo intelligi arbitror eos qui alias διουπεγαγωναίαι dicerentur. Liuius lib. 3. Tribuni coram in foro pertoraret, Fabulam compositam Volsci belli, Hernicos ad partes paratos. hoc est subseruire, διουπε (ut in vita Ciceronis noster loquitur) λέγειν. Horatius Partes tractare secundas, ait. Cæterum facta sunt quæ Guarinus dixit, & contra Plut. sententiam, venisse Silenum, & Delphis filium Apollinis professum, & reliqua, nihil enim tale est actum sed quidam administer sua formidine actionem fabulæ impedit. Quod satis aperte Plutarchi verba habent.

248. d. Et Amphyteo] Xenophon hunc non habet, sed cum Androclida Ilmeniam & Galaxidorum, Pausan. præter Androclidam & Ilmeniam, Αμφιτέμιν. Amphitemin, nominat. De sacrificio Agefilai Aulide facto idem, satis diserte.

Ibid. e. Decimam præda] Xyl. vertit, Decimam manubiarum. & annotat, In Decælea Thebanos consecratarum Apollini rerum decimam sibi postulasse, Xenophon ait, lib. 3. Rerum Graecarum.

449. d. Illumque cum vate interficiunt] Xyl. vertit, Vna cum Mante. annotatque, μὲν τὸ μάντιος, id est vate. Sed proprium-ne sit an appellatiuum id nomen, ambigo. interpretes appellatiue acceperunt.

450. d. Oram confinem] Xyl. vertit, Oram agri. annotatq; Εξαπὸ extremitas rei est. Homerus, Α χρὸ ἐπ' ἰθαπῆς---. reliqua ut Dauus verti, non ut Oedipus. Certe καμάκη palus est etiam apud Homerum, de vinea, Iliad. 6. Εισίκει δὲ καμάκη ἰθμῶσπις ἀργυρήσπις. Non me fallit, pro telo apud Euripidem vsurpari in Hecuba, Α καί δὲ καμάκη Ὀρνηκίαι θεώμενοι, teste etiam Scholiaste. Sed quid faceres in oraculo? Cæterum Δήλιον, Delium, in Tanagraeorum finibus Bœotia oppidulum est, Steph. & Pausan. qui & ibi victos Athenienses & eorum ducem Hippocratem Ariphronis F. scribit à Bœotiis lib. 9. Descrip. Graecia. Eandem rem lib. 21. Diodorus descripsit, & Thucydides διεξοδικῶς, lib. 4.

IN SYLLAM ANNOTATIO.

nes Guil. Xylandri & Herm. Cruseri interpretum.

Nihil attinet de huius ætate annotare, & æqualibus: nobilis maxime Mithridatico & ciuili Mariano bello fuit.

451. c. Rufinum ad consulatum auiunt aspirasse] Xyl. vertit, Rufinus consulatum gessit. & annotat, Is fuit P. Cornelius Rufinus. Val. lib. 2. cap. 4. duobus consulatibus & dictatura speciosissime gesta, Senatu excidisse tradit. quod idem est apud Gellium lib. 4. cap. 8. & l. 17. cap. 21. Sane de dictatura mihi nihil constare fateor. Priorem consulatum anno v. c. 463. & in bello Samnitico rem præclare gessit. Eutro. lib. 2. Posteriorem, v. c. 476. durante contra Pyrrhum bello. Meminit etiam Cicero l. 2. De oratore, falsè dictum Fabricii de eo refertens. Censores eum Fabricius & Q. Æmilius Lepus Senatu mouerunt, quod decem (noster supra decem) pondo argenteorum vsorum possedisset. autores Valerius, Gellius, præterea Liuius lib. 14. (quod ex Epitoma intelligitur) Florus l. 1. c. 18. Actum anno v. c. 478. Ab hoc Cornelio Rufino sextu fuisse Syllam hunc, Paterculius affirmat. Porro quod ad cognomentum Sylla attinet, meam sententiam supra exposui.

Annotauit hic Amiotus, Syllam propterea à rubore faciei nomen hoc habere, quod Latinis ochra Syl dicatur, atq; illud pigmentum in ignem coniectum rubeat: vnde etiam purpureus color, syllaceus Vitruuio appelletur. Cui cur non subscribam, multa sunt causæ. Primum, Sil per i, non y scribitur, apud Vitruuium l. 7. cap. 7. & 14. (sicut & apud Plinium vltimis duobus capitibus lib. 33) atque etiam Silaceus: ut parum hoc ad etymon vocis videatur pertinere. Deinde ochra & sil idem non sunt: quod patet ex eorum apud dictos autores descriptionibus, eoq; in primis quod ochra destituta, sil in eius locum adhibetur. Tum si sil quoque in ignem missum rubet, & syl sit scribendum: quid causæ sit cur non à nativo potius colore (qui ochræ est flauus, seu pallidus) Sylla, quam ab eo quod isti pigmento in ignem coniecto accidit, dicatur? Quod si sil nativo colore purpureum colorem habere dicamus, non erit id extra omnem controuersiam, quum quod de eius violaceo colore Vitruuius dicit, id caruleo pigmento Plinius quo dixi loco adscribat. Plura qui velit

Philandri legat annotationes. Denique si ista cognomen-
ti ratio fuisset, vix credo id Latinos scriptores, atque adeo
etiam Plutarchum fuisse præteritum: quum non vno tan-
tum loco de eo dicat. Apparet certe *ὀβριάζ*, Syllam, Græco
sermone aliquid ex albo rubens significasse: vnde antiquum
Syllæ epitheton potuerit, quasi nouum, huic ob faciei colo-
res tribui. Nam de prima origine cogitari idem potest.

453. b. *Sapientem virum Euripidem fuisse*] Alludit ad pul-
cherimos eius in Phœnissis versus, quibus à studio contem-
dendi Iocasta & ab ambitione dehortatur filium Eteoclem,
& ad æqualitatis studium adducere laborat. Noti sunt ver-
sus, & ab optimis passim scriptoribus allegantur. φιλομήδης,
deam iniustam & perniciosam Euripides ibi vocat: noster
δαίμωνα, id est genium malum ac pestiferum.

Ibid. e. *Chalcidensem*] Χαλκιδεύς. Existimo Chalcide Syriæ
hanc oriundam fuisse tametsi Stephanus χαλκιδεύων inde de-
riuet. Sed eius regulæ non sunt edicta prætorum. Meminit
huius Chalcididis, & regionis Chalcidenes, Plin. lib. 5. cap. 23. in
descriptione Cæli Syriæ: & Strabo lib. 16.

454. d. *Collegam*] Xyl. vertit, *In societate magistratus* & an-
notat, Nimirum consulatus. Socerum Syllæ fuisse. Q. Metel-
lum, paulo post ostenditur: collegam fuisse Syllæ in consu-
latu eius altero, cum aliunde tum ex Gellio constat libro 15.
cap. 28.

Ibid. e. *Apud Lauernam*] ἠελὶ λαβερῶν. Lauerna Dea fuit
Romæ culta, furibus præsertim & impostoribus. Id cum alias
tum ex illo Horatiano ad Quintium patet: *Labra mouet,*
metuens audiri: pulchra Lauerna Da mihi fallere, da iustum
sanctumque videri: Noctem peccatis, & fraudibus obice nu-
bem. Hinc & Lauerniones (teste Sex. Pompeio Festo) fures di-
cti, quod in luco eius (quem via Salaria fuisse Acron annotat)
prædam diuiderent, siue (vt antiqui loquebantur) lucent.
Veri proinde simile est, Lauernalem portam, cuius etiam
Varro lib. 4. meminit, hic intelligi.

453. b. *Albinum*] Is fuit A. Posthumius Albinus. Historia
est in Epitoma Liuiana lxxv. apud Valerium lib. 9. cap. De
temeritate: apud Orosium lib. 5. c. 18.

Ibid. c. *Vi Titus Liuius ait*] Xyl. vertit, *Vi refert Liuius.* &
annotat, ὁ Τίτιος. Liuium intelligo: tametsi liber is non extat,
neque eius rei in Epitoma mentio est. Incidit enim in librum
lxxvii. Cæterum Græcis, ac præsertim nostro familiare est,
prænomena pro nominibus ponere, vt & in Quintio Flami-
nino creberrime, & alias. Quod ad vxores Syllæ attinet, equi-
dem non intelligo quæ fuerit illa ista, & omnino mendam
esse puto: neque tamen inuenio remedium. Consullem non
quinquagesimo sed vndequinquagesimo anno factum, apud
Velleium legitur.

456. *Agrestium*] Xyl. vertit, *Agrorum possessores.* & anno-
tat, Locus hic non satis est apertus: opponit autem κληματα-
κοίς, hoc est agrorum possessores, vrbana & forensi multitu-
dini. & tamen mox χωεῖται & ἀγοραῖοι pro iisdem ponuntur:
quum ante videbantur ἀγοραῖοι oppositi πῆς κληματακοίς. Sane
eos qui multum agri possiderent, etiam in Agide & Ti. Grac-
cho κληματακοίς noster palam appellat. quos eisdem hic su-
spicari aliquis possit χωεῖται dici, ἀγορῆ πῆς χωεῖται: quibus op-
ponantur forenses & vrbani homines, qui sunt ἀγοραῖοι. Sane
& Guarinus κληματακοίς Agrestes vertit. Ego (nihil enim
difficilior) qui passer vrbani, cicada agrestibus, aut contra
congruat, non intelligo. Itaque hic iudicium meum sus-
pendo: & aliis qui locum enucleabant, non illibenter agam
gratias.

Ibid. e. *Qua de causa quum Pompeio abrogasset honorem*]
Xyl. vertit, *Quum Pompeio consulatum abrogasset.* & anno-
tat, ἐπιβροχῶντα πομπῆς. quod quid sit, non plane alléquitur. Præ-
torem factum à Sulpicio Pompeium, Guarinus ait: nescio
quid aut quem sequutus. Fortassis ἀπὸ βροχῶντα scripsit Plu-
tarchus, id est deiectum magistratu: sed id quo exemplo tuear
non habeo. Sententiam quidem eandem apud Amiotum
reperio.

457. b. *Apud Picinās*] Sic in Græco est: sed quæ sint istæ
Picinæ, non scio. agrum quidem Picenum intelligi non arbi-
tror. Guarinus habet Τίριπα.

461. b. *Armamentarium Philonis*] ὁ πλοῆμα. fuit autem re-
ceptaculum mille nauium, valde nobile & laudatum. Memi-
nit Cic. 1. De orat. & Plin. lib. 7. c. 37. Valer. lib. 8. ca. 15.

462. c. *Quæ arx quondam Parapotamiorum fuerat*] Xyl. iti-
dem, *Arx Parapotamiorum.* & annotat, Guarinus malè, *Fi-
nitimo flumio arx fuerat.* quum vrbis hoc esse nomen ostendat
diserte Plutarchus. Eam in Phocide collocat Stephanus, Pau-

saniam sequutus, lib. vlt. Notum est autem, contiguas regio-
nes esse Phocidem & Bœotiam.

Ibid. e. *Q. Titium*] Κοῖνον Τίτιον. Τίτιος legi. T. Quintius erit
legendum, Qui in Græco est Ταρῆνιος, cum Geminium verti:
tametsi etiam Gabinii nomen affiné sit huic scripturæ. Quod
mox sequitur, *Vterque autem idem vaticinium afferēbat*, certè
diuinari ita vt facile sim ei assensurus qui aliquid melius &
certius afferat. est enim locus mutilus, vt puto, & ambiguus,
nam quis ipsis ea forma apparuerit, non apparēt. τῶν τε ἀεὶ τῆς
ὀμφῆς. Malim ταῦτα pro τῶν τε ἀεὶ. id est Eadem.

463. c. *Gallus & Hortensius*] Galbam Guarinus posuit, se-
quutus (vt opinor) Appianum. nam in eius Mithridatico ita lé-
gitur ac rursus infra de pralio cum Tefesino vbi legitur, Βάλ-
κος, Balbus, interpretes Galbam posuit. Mox *Cum Hircio*, Εἰρηκῶν
est: puto Εἰρηκῶν, vt supra, quem Hircium verti. Deplorandum
est, nomina propria ita deprauata esse quæ vnde emendemus,
præter leues coniecturas nihil suppeditat.

466. b. *Deliacus*] Δηλιακός. Hoc potissimum deriuari ab in-
sula Delo, Stephanus ait. Videant lectores attenti an à Delio
potius Bœotia oppido originem trahat.

468. c. *Quare Adipsum nauiganis*] Xyl. vertit, *Traiecit*
Adepsim. annotatque ἀδῖπον. lege Αἰδῖπον ex iis quæ à me in
Stephanum ἀεὶ πῶλεων sunt annotata.

Ibid. d. *Et apud eum Nymphæum*] Vide de hoc loco quæ
Dio noster habet lib. 41. Meminit etiam Strabo lib. 7. & inter
miracula Plin. cap. 106. lib. 2.

469. c. *Ad Fidentiam*] Φιδενῶν. Appianus Alexandrinus
hoc apud Placentiam factum scribit. Sed neutrum locum te-
merè mendosum habeo. Nam in eadem Italia regione &
Fidentiam fuisse & Placentiam, scilicet in ὀστῶνα, quæ Arimi-
no, Pado & Apennino limitibus includitur, satis ex Geogra-
phis, præsertim Plinio, patet, l. 3. ca. 15. Simile huius est quod
paulo infra de Syllæ cum Mario iuniore conflictu legitur: v-
bi noster Signium, Appianus Setium habet: quæ fuisse vicina
oppida, ex eodem Plin. apparet.

Ibid. d. *Moram aliquam*, Xyl. vertit, *Procrastinandi oc-
casiones.* & annotat, ἀργαργῶν. Alliciendi rationes Guarinus
reddidit, non sine sensus detrimento. Est autem ἀργαργῶν id
quod Cæsar lib. 1. Belli Gall. Ducere exprimit: Cæsar vbi se-
duci diutius videt, &c. Ne longe exempla petantur, sic noster
initio fere Lycurgi est loquutus: οὐτὼ δὲ ἀργαργῶν ἀχέει τὴν πικρὴν
τῶν ἀδελφῶν, de vxore fratris grauida, quam spe tollendi è me-
dio fetus vsque ad partum ducebat Lycurgus. Hinc patet
quid sit hoc & similibus locis ἀργαργῶν.

Ibid. e. *Quadragesima in laqueum illectas aduersarias*] Xyl.
vertit, *Ita Sylla viginti suis cohortibus tanquam ad alliciendum*
assuescatis auculis, quæ ad agens a hostiles aucupatus. & annotat,
παλινοῦς μὲ τὰς ἴσθ παλινοῦς. Guarinus παλινοῦς videtur legisse
quod ipsum si inuenissem, propter hæc vocabula, ἠθῶν ὄρῃσι &
suspectum habuissem: ne quid aliud dicam. Iam ipsum voca-
bulum παλινοῦς, quod est illicere & decipere, ideoque aucupio
valde est accommodatum, non modo à Suida & Varino ex-
plicatur: sed & à Scholiaste Aristophanis in *Ambus*, ad ver-
sum, Ἀδῖς ὑμῶν αὐτῶν ἡμῶν δεδραμένοι παλινοῦσι. Meminit & Eras-
mus in *Chiliadibus*, pro uerb. Columba sedens: cui, quod a-
pud Suidam ἡμῶν παλινοῦς mutandum in ἡμῶν automa, ne-
minem puto eruditum assentiri. Cætera malo ex ipsis quos
citauit autoribus te petere.

470. d. *Pernoctauit ibi prope urbem*] Xyl. vertit, *Stationem*
ante urbem habuit. & annotat, Hæc quum ad Syllam referret
interpres, miror quid vel legerit, vel cogitavit. Sed omnia er-
rata notare, nimia est curiositas.

471. c. *Lucretium Ofellam*] Epitome Liuii habet *Asellam*.
Cr.

Metrobius Lusiodorus] Xyl. vertit, *Metrobiusque hystrio.* &
annotat, λυσιωδός. Guarinus Bacchaulotum cantorem ver-
tit: nimirum eo (ni fallor) ductus quod λυσία quædam sacra
apud Græcos in honorem Bacchi celebrarentur: quorum
Suidas meminit. Ego autem Athenæum sequor, qui lib. 14.
ex Aristoxeno tradit, λυσιωδῶν vocari eum qui matulino ha-
bitu mulierum gestus exprimat: quod ipsum ex Athenæo Eu-
stathi. in penulumum *Vlyssæ* annotauit. Hystrio autem ta-
metsi generale est vocabulum, tamen quia aliud non est in
promptu, boni consulendum opinor. Cantorem vertit A-
miotus.

475. b. *Puteolanorum dissensiones*] Xyl. vertit, *Dicearchen-
sum.* & annotat, Id est, *Puteolanorum.* Id & Guarinus ex ul. c.
& Plin. testatur cap. 5. lib. 3. & Appianus sæpe, præsertim etiam
lib. 5. Bell. Ciuil. Puteolos ita appellat. Puteolis autem mo-
tus est Sylla: autor De viciis illustribus.